

Mai vei Elder Robert D. Hales
Ena Kuoramu ni iApositolo Le Tinikarua

Na Bula Tawamudu— Meda Kila na Tamada Vakalomalagi kei na Luvena, o Jisu Karisito

*Na Kalou kei Karisito rau sa Tamana ka Luvena dina—
duidui, duatani, tamata yadua rau sa duavata sara ga
ena Nodrau inaki.*

Ena vuqa na yabaki sa oti a noqu madigi meu vulica na iotioti ni nodra ivakadinadina na parofita ena itabagauna yadua. Era dui vakadinadinataka vakaukauwa na Kalou na Tamana kei na Luvena, o Jisu Karisito.

Niu mai wilika na ivakadinadina oqo—kei na vuqa tale vakataki ira ena veiyabaki e tarava—sa dau tara dina na yaloqu meu vakila na titobu ni Nona lomana na Luvena ulumatua na Tamada Vakalomalagi kei na Nona vakaraitaka o Jisu na Nona loloma ena nona talairawarawa ki na lewa nei Tamana. Au vakadinadinataka ni da cakava na veika dodonu meda kilai Rau kina kei na Nodrau veilomani tiko, eda na rawata na “bula tawamudu”—na isolisoli uasivi duadua ni Kalou.¹ Ni “sai koya oqo na bula tawamudu, me ra kilai kemuni na Kalou dina duadua ga, kei Jisu Karisito, ko koya ko ni a tala mai.”²

Me na noda vakacava na isolisoli oqo? Ena yaco mai ena kena ciqomi na ivakatakila yadua, ka sa tukuni oti ena mataka nikua.

Ko nanuma tiko beka na imatai ni gauna o a kila ni tiko e dua na Kalou ka vakila na Nona loloma? Niu se cauravou, au dau sarava na lomalagi kalokalo ka vakilai Koya. Au malaude meu vakadikeva na totoka cecere ni ibulibuli ni Kalou—mai na manumanu lalai ki na veivunikau balabalavu. Niu mai kila na totoka ni vuravura oqo, au kila ni o Tamada Vakalomalagi e lomani au. Au kila kina niu sa luvena vakayalo vakaidina, ni o keda kece eda sa luvena tagane ka luvena ya-lewa na Kalou.

Au a kila beka vakacava? o na taroga beka. Na ivolanikalou e vakavulica, “Raica sa soli vei ira eso e na cakacaka ni Yalo Tabu, me ra kila ni sai Jisu Karisito na Luve ni Kalou,

ka . . . so tale mera vakabauta na nodra vunau, raica era na rawata na bula tawamudu kevaka era sa yalodina tikoga.”³ Mai na noqu rai, e sega ni kena ibalebale oqo ni so na tamata era na vakararavi tu ena nodra ivakadinadina e so tale.

A tarai cake na noqu ivakadinadina niu a vulica na veika baleti Tamaqu Vakalomalagi kei na ivakabula mai na nodrau veivakavulici kei na ivakadinadina na noqu itubutubu, qasenivuli, na ivolanikalou—kau dau wilika vagumatua—ka vakabibi na Yalo Tabu. Niu mai bulataka na noqu vakabauta ka muria na ivakaro, a vakadinadinataka mai na Yalo Tabu ni veika au vulica tiko e dina. Oqori na sala au a kila kina vakai au.

Ena iwalewale oqo, na vakasaqara na noda ivakatakila sa idola. E sureti keda yadua kina o Nifai meda “tugana ki lomada na vosa i Karisito; raica na vosa i Karisito sa tukuna vei keda na veika kece meda kitaka.”⁴

Ni bera niu yabaki walu, au a vakasaqara meu kila vakalevu cake na papitaiso. Au a wilika na ivolanikalou ka masu. Au a vulica niu na ciqoma na isolisoli ni Yalo Tabu niu sa na vakadeitaki kina. Au sa tekivu kila talega na Kalou kei Karisito rau sa Tamana ka Luvena dina—duidui, duatani, tamata yadua rau sa duavata sara ga ena Nodrau inaki. “Eda sa lomani [Rau], ena vuku ni sa taumada na [Nodrau]

loloma vei keda.”⁵ Kau vakadikeva ka vakadikeva tale na sala Rau sa veilomani tiko ka cakacaka vata meda vinaka kina. Meda rogoca e vica na ivolanikalou e vuqa e vakavulica tiko na dina oqo:

Ni vakavulica tiko na noda bula taumada, e cavuti Jisu Karisito tiko na Tamada Vakalomalagi me “noqu Gone ni Toko, o koya au sa Daulomana kau sa Digitaka mai na ivakatekivu.”⁶ Ena gauna a bulia kina na Tamada na vuravura, a vakayacora o Koya mai vei Luvena “na [Nona] Le Duabau Ga.”⁷

Na tinai Jisu, o Meri, a tukuni vua ni na sucu mai vua na “Luvei Koya sa Cecere Sara.”⁸ Ni a se cauravou o Jisu, a kaya vei Tinana ni dodonu “meu tiko ena vale nei Tamaqu.”⁹ Oti e vica na yabaki, ni sa papitaiso na iVakabula, a vosa mai lomalagi na Tamada Vakalomalagi, ka kaya, “O koya oqo na noqu Gone ni Toko, au sa dau vinakata vakalevu.”¹⁰

Ni vakavulici iratou Nona tisaipeli ena masu, a cavuta oqo o Jisu:

“Tamai keimami mai lomalagi, Me vakarokorokotaki na yacamuni.

“Me yaco na nomuni lewa. Me caka na lomamuni e vuravura, me vaka sa caka mai lomalagi.”¹¹

A vakavulici Nikotimo, “Ni sa lomani ira na kai vuravura vakaoqo na Kalou, me solia kina na Luvena e duabau ga.”¹² A qai vakamacalataka na Nona cakamana ena Nona kaya, “E sega ni rawata vakai koya ga e dua na ka na Luvena, na ka ga sa raica ni kitaka ko Tamana: ia na veika sa kitaka ko [Tamana] sa kitaka vaka talega kina na Luvena.”¹³

Ni sa roro mai na auwa ni Veisorovaki, a masu o Jisu, ka kaya: “I Tamaqu, sa yaco mai na gauna. . . . au sa vakarokorokotaki kemuni e vuravura: niu sa vakaotia na cakacaka ko ni a solia mai vei au meu kitaka.”¹⁴ Oti, ni sa bikai Koya na bibi ni noda ivalavala ca, a qai vakamamasu, “Tamaqu, kevaka e rawarawa, me lako tani mada vei au na bilo oqo: ia me kakua ga ni vaka na noqu lewa, me vaka ga na nomu lewa.”¹⁵ Ena iotioti ni Nona gauna ena kauveilatai, a masu o Jisu, “I Tamaqu, kakua ni cudruvi ira; ni ra sa sega ni kila na ka

era sa kitaka” a sa qai tagi vakadomoi-levu, “I Tamaqu, au sa solia na yaloqu ki na ligamuni.”¹⁶

A sa qai laki sikovi ira na yalo era a mate, me solia vei ira “na kaukauwa me ra tucake talega ni sa tucake mai na mate ko koya, io mera curu ki na matanitu nei Tamana.”¹⁷ Ni oti na tucaketale ni iVakabula, a rairai o Koya vei Meri Makitala, ka kaya, “Au sa lako cake vei koya sa Tamaqu, [ka] Tamamudou.”¹⁸

Ena Nona a lako kivei ira na tamata ena vanua o Amerika, a vakatakilalai Koya o Tamana ka kaya, “Raica oqo na noqu Gone ni Toko, kau sa dau vinakata vakalevu, sai Koya sa vakacaucautaki kina na yacaqu.”¹⁹ Ni sa lako sobu o Jisu ena kedra maliwa na tamata, a vakatakilalai Koya ka kaya: “Raica, koi au ko Jisu Karisito. . . . au sa . . . colata na nodra ivalavala ca na

kai vuravura me vakacaucautaki kina ko Tamaqu.”²⁰ Ni vakavulica Nona vunau, a vakamacalataka:

“Raica na noqu ivakavuvuli sa ivakavuvuli i Tamaqu; au sa tukuni Tamaqu, ka sa tukuni au ko Tamaqu.”²¹

“Au sa kaya vakaidina . . . sa dua-vata koi au kei Tamaqu.”²²

Eda raica beka e dua na iwalewale ena ivolanikalou e vakadinadinataki kina na Tamada kei na Luvena ni rau duidui, ka tamata yadua? E caka vakacava, me rau, “*duabau*”? Segga ni baleta ni Rau dua ga na tamata ia baleta ni Rau duabau ena inaki, e rau lomavata me ra “tucake [tale] mai na mate na tamata kecega, ka rawata na bula tawamudu.”²³

O Jisu e dua na Kalou, ia e dau vakatakilalai Koya ni duidui, ka dua na tamata, ena Nona masu vei Tamana ka kaya ni sa vakayacora tiko na lewa

iVakabula, sai Koya na Karisito na Luve ni Kalou . . . , ia kevaka sa tara cake na tamata e na yavu oqo e na sega ni bale rawa.”²⁸ E dina, eda na sega ni cala.

Na yavu dei oqo sai Jisu Karisito. Sai Koya sa “Bulía na Lomalagi.”²⁹ Ni da tara na noda vale ki Vua, era na tau mai na uca ena otioti ni gauna, ena coka mai na dobui, ka liwa mai na cava, ia eda na sega ni bale, ni sa vakayavutaki tu na noda vale kei na matavuvale vei Karisito.³⁰

Au vakadinadinataka ni vuvale vakaoqori sa “vale ni vakarokoroko.”³¹ E kea eda soqoni vata mai meda masu vua na Tamada Vakalomalagi ena yaca ni Luvena Daulomani. E kea eda vakacaucau ka vakavinavinaka vei Rau. E kea eda na ciqoma kina na Yalo Tabu ni a “[solia o Koya] vei [keda] [meda] rawata kina na bula tawamudu, kei na lagilagi ena matanitu vakasilesitili.”³²

Sa noqu ivakadinadina cecere oqo ni noda iVakabula, o Jisu Karisito, e bula tiko. E lomani keda na Tamada Vakalomalagi ka wanonovi keda tiko. E vakadinadinataka na Yalo Tabu ni dina na ka oqo. Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Vunau & Veiyalayalati 14:7.
2. Joni 17:3.
3. Vunau & Veiyalayalati 46:13–14.
4. 2 Nifai 32:3.
5. 1 Joni 4:19.
6. Mosese 4:2.
7. Mosese 2:1.
8. Luke 1:32.
9. Luke 2:49.
10. Maciu 3:17.
11. Maciu 6:9–10.
12. Joni 3:16.
13. Joni 5:19; raica talega na tikina e 17.
14. Joni 17:1, 4.
15. Maciu 26:39.
16. Luke 23:34, 46.
17. Vunau & Veiyalayalati 138:51.
18. Joni 20:17.
19. 3 Nifai 11:7.
20. 3 Nifai 11:10–11.
21. 3 Nifai 11:32.
22. 3 Nifai 11:27.
23. Mosese 1:39.
24. 3 Nifai 19:29.
25. Josefa Simici—Ai Tukutuku 1:17.
26. Ica 12:41.
27. Moronai 10:4–5.
28. Ilamani 5:12.
29. Mosese 7:53.
30. Raica na 3 Nifai 14:24–25.
31. Vunau & Veiyalayalati 88:119; 109:8, 16.
32. Vunau & Veiyalayalati 88:4.

nei Tamana. Ena gauna ni Nona qaravi ira na Nifai, a kerea, “I Tamaqu, au sa sega ni masulaki vuravura, ia au sa masulaki ira ga ko ni sa solia vei au, . . . ia meu sa tu vata kei ira me vaka ko ni sa tu vata kei au Tamaqu, me keimami sa duavata, ka meu vakarokorokotaki ena vukudra.”²⁴

Ni da nanuma tiko oqo, eda sega ni kurabui ni Vakalesuimai ni kosipeli a tekivu ena rairai mai sega ni dua ia e rua na tamata lagilagi. Mai na nona iMatai ni Raivotu, a kaya kina o Josefa Simici, “A sa kacivi au e dua vei rau, dusi koya na kena ikarua ka kaya—*Oqo na Noqu Gone ni Toko. Mo rogoci Koya!*”²⁵

Na Parofita gone, a gole ki na veikau o ya me vakasaqara se lotu cava me lewena, ena vakabauta tawayavalati rawa a lesu mai ni sa kila ka vakadinadinataka na Kalou dina duadua ga kei Jisu Karisito, a tala mai na Kalou. O Josefa, me vakataki ira ga na parofita e liu vua, a yaco me dua na iyaya ni cakacaka ni vakalesuimai ki vuravura na kila e veimuataki ki na bula tawamudu.

Sa rawa talega mo vakasaqara na Tamada Vakalomalagi kei “Jisu o koya era sa [vakadinadinataka] na parofita

kei ira na iapositolo”²⁶ ena ivolanikalou kei na koniferedi raraba oqo. Ni ko vakasaqara e dua na nomu ivakadinadina—nomu ivakatakila yadua—ko na raica ni sa vakarautaka na Tamada Vakalomalagi e dua na sala taleitaki vei iko mo kila vakai iko na dina: mai vua na ikatolu ni Lewe Tolu Vakalou, e dua na tamata e yalo eda kila ni Yalo Tabu.

“Ia ni dou sa wilika na itukutuku oqo”—oka kina na veika au sa wasea nikua—“mo dou kerea vua na Kalou na Tamada Tawamudu e na yaca i Karisito, me vakatakila vei kemudou se dina se sega; ia kevaka dou sa kerea e na yalodina, ena lomamudou taucoko, ka vakabauta na Karisito, e na vakatakila vei kemudou ko Koya, e na kaukauwa ni Yalo Tabu ni sa dina.

Ia na kaukauwa ni Yalo Tabu e na vakatakila vei kemudou na dina ni veika kece ga.”²⁷

Taciqei kei na ganequ, au vakadinadinataka ni Tamada Vakalomalagi e gadreva meda vaqara na dina oqo ena gauna oqo. Na vosa nei parofita Ilamani e voqa mai na kuvu ni soso: “Mo drau nanuma, mo drau tara na nomudrau yavu e na uluvatu ni noda